

خبر

احتمال ایجاد وقفه در تحقق ۲/۵میلیون فرصت شغلی

■ ایستادگانه مقام وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: تا زمان سامان یافتن فرآیند ادغام سه وزارتخانه و روی روال افتادن کارها ممکن است وقفه‌ای کوچک در تحقق ۲/۵میلیون شغل ایجاد شود.
مجید دوستعلی درباره تعداد فرصت‌های شغلی که از ابتدای سال ۹۰ تاکنون در کشور ایجاد شده است، بیان کرد: در حوزه وزارت سابق کار و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار است ۲/۵میلیون فرصت شغلی فراهم شود نه ۲/۵میلیون شغل. وی ادامه داد: دولت وظیفه آماده‌سازی فرصت‌های شغلی را دارد، ولی بالفعل ساختن این سبترها به عنوان بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران است.

تغییر سبد کالایی و سال پایه محاسبه تورم

■ مهر: رییس کل بانک مرکزی از تغییر اقلام سبد محاسبه نرخ تورم و سال پایه آن خبر داد و گفت: برخی کالاها از سبد خارج و برخی به آن افزوده خواهند شد.
محمود بهمنی در مورد واقعی شدن سال پایه محاسبه نرخ تورم گفت: هر چه سال پایه به روزتر باشد، نرخ تورم واقعی‌تر محاسبه می‌شود، به عنوان مثال، سال پایه اگر امسال باشد، نسبت به ۲۰سال قبل واقعی‌تر است، رییس کل بانک مرکزی در پاسخ به این مطلب که برخی عنوان می‌کنند که هر چه سال پایه پایین‌تر باشد، نرخ تورم واقعی‌تر است، یعنی سال پایه مرکز آمار که سال ۸۱ است از سال پایه بانک مرکزی که سال ۸۳ است، دقیق‌تر است؟ این سوال را مطرح کرد که اگر سال پایه را مثلا سال ۱۳۴۰ و ۵۰سال قبل را درنظر بگیریم، آیا سال پایه واقعی‌تر خواهد بود؟ وی با تاکید بر اینکه هر چند سال یکبار باید سال پایه محاسبه نرخ تورم تغییر کند و به روز شود، تصریح کرد: هم‌کنون اصلاحات لازم در این زمینه در بانک مرکزی در حال انجام است. به گفته بهمنی، هرچند سال یکبار لازم است که اقلام، کالاها و ترکیب سبد محاسبه نرخ تورم را تغییر دهیم، زیرا برخی کالاها از بین رفته و دیگر کارایی ندارند و بنابراین ممکن است که از سبد خارج شوند. رییس کل بانک مرکزی عنوان کرد: یکسری از کالاها که قبلا شناخته شده نبوده، باید وارد سبد محاسبه نرخ تورم شوند، یعنی باید اصلاحات اساسی روی سبد صورت گیرد تا نرخ‌ها بر اساس آخرین قیمت‌هاسنجیده شود. وی با بیان اینکه قصد داریم سال پایه محاسبه نرخ تورم را به سال ۹۰ تغییر دهیم، افزود: سبد محاسبه نرخ تورم تغییر می‌کند و اقلامی به این سبد اضافه یا از آن کشته خواهند شد، آخرین اصلاحات صورت گرفته محاسبه نرخ تورم توسط بانک‌مرکزی بر اساس ۲۵۹قلم کالا و سال پایه ۸۳ است.

ثبت‌نام ۳میلیونی در سه روز جمع آوری ۲۴۰۰میلیارد تومان از ثبت‌نام جمع‌هره

■ مهر: تعداد متقاضیان ثبت‌نام جمع‌هره در مدت سه روز به بیش از سه میلیون نفر رسید که با احتساب ۸۰۰هزار تومان به ازای هر نفر، بانک‌های ملی و ملت حدود ۲۴۰۰میلیارد تومان نقدینگی جمع‌آوری کردند.
یکی از کارشناسان بانکی با بیان اینکه اسسال استقبال بسیار زیادی برای ثبت‌نام جمع عمره صورت گرفته است، افزود: به دلیل استقبال مردم قرار است که ثبت‌نام‌ها محدود شود. وی با تاکید بر اینکه اسسال بانک‌ها برای تسهولت کار بیشتر مشتری و ارائه خدمات به محل کار مشتریان مراجعه می‌کنند، تصریح کرد: به نظر می‌رسد که به دلیل استقبال زیاد مردم از ثبت‌نام قرار است محدودیت‌هایی از سوی سازمان حج و زیارت اعمال شود. بر اساس اخبار در یافتی به نظر می‌رسد که سازمان حج و زیارت قصد دارد که از فردا یکشنبه به دلیل تقاضای بیش از حد و بیشتر از سهمیه در نظر گرفته شده، سایت ثبت‌نام را مسدود کند.

رواج هم‌زمان پول قدیم و جدید با رفرم پولی

■ مهر: معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان اینکه در مرحله آغازین اصلاح پول ملی، پول قبلی و جدید هم‌زمان برای مدتی در بازار رواج خواهند داشت، گفت: رفرم پولی نشان‌دهنده قدرت و اقتدار بانک مرکزی است. اصغر ابوالحسنی سببانی اصلاح پول ملی را در چارچوب مساله اقتصاد سیاسی عنوان و تصریح کرد: رفرم پولی توسط بسیاری از کشورهای جهانی اعم از پیشرفته و در حال توسعه انجام شده است که بعضی از آنها برای دوبار، اصلاح پولی و حذف سفرها را واحد پولی را انجام داده‌اند. معاون وزیر اقتصاد با اشاره به بررسی‌های کارشناسی بانک مرکزی، افزود: دولت قصد دارد در مرحله آغازین اجرای این طرح، هم‌زمان برای مدتی پول قبلی و پول جدید را در بازار مورد استفاده قرار دهد و هر دو این پول رایج باشد.

ابلاغ بخشنامه بودجه ۹۱ در ابتدای مهر ماه

■ مهر: معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور از ابلاغ بخشنامه بودجه سال ۹۱ کل کشور در ابتدای مهرماه اسمل به دستگاه‌های اجرایی خبر داد و گفت: برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی در قالب بسته‌های اجرایی خواهد بود. رحیم ممبینی از ابلاغ بخشنامه بودجه سال ۹۱ کل کشور در ابتدای مهر ماه اسمال به تمام دستگاه‌های اجرایی خبر داد و گفت: معمولا هر سال بخشنامه بودجه در ابتدای مهر ماه به تمام دستگاه‌های ابلاغ می‌شود.

«مک» دغدغه مهم «آب» و «تان» مردم شده است. در غرب ایران، در جنوب کشور، دریاچه ارومیه را چنان «شور» کرده که آب «فرمز» شده و رودخانه کارون را پشت سد «گشورزی» آنچنان در معرض تهدید قرار داده که به چالش مهم «کشاورزی» خوزستان تبدیل شده است. «هک» حالا بر «خرم» است و جان «محیط زیست» را می‌سوزاند. اداره محیط زیست آذربایجان غربی، میزان نمک در هر لیتر آب دریاچه ارومیه را ۳۵۰ گرم اعلام کرده و بیرون‌زدگی نمک، کنار آب سد گشوند به «سوزه» رسانه‌ها تبدیل شده است. در یک سو، خشکسالی، «حالی از نمک» بر بستر دریاچه ارومیه گسترده و در آن سو می‌خواهند «پتوی رسی» بر سر «تکه‌های نمک» بکشند تا آب کارون از دریچه سد گشوند قرار گیرد. اینطرف محموداحمدی‌نژاد وضعیت فعلی دریاچه ارومیه را طبیعی دانسته و آن طرف پولدوزها فله فله خاک می‌ریزند تا توده‌های نمک پنهان شوند.

پتوی رسی روی نمک

۴/۵ کیلومتر بالاتر از محور سد گشوند، بیرون‌زدگی‌های سازند گچسار پدیدار شده است. این سازند متشکل از گچ، نمک، مارون و خاک است. بیرون‌زدگی سازند گچساران با بیرون‌زدگی تودهای نمک همراه شده است. این را معاون و مجری طرح ساخت سد گشوند می‌گوید. طول این بیرون‌زدگی ۲۲۰۰ متر و ارتفاعش ۸۰ متر است. معنای‌فر معتقد است: «حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد این سطح از سازند، بیرون‌زدگی نمک دارد» به هنگام بازدید خبرنگاران از دریاچه سد گشوند بیرون‌زدگی نمک قابل رویت و لمس بود: «رای عدم تماس نمک با آب، یک پتوی رسی به طول ۲۲۰۰ متر و عرض ۱۵ متر در حال احداث داریم تا جایل بین آب رودخانه و بیرون‌زدگی‌های نمکی باشد و مانع تماس نمک و آب شود» این تدبیر مجری پروژه است.

ساخت گشوند ۱۳۴۶ پیشنهاد شد

پنج رودخانه کارون، کرخ، دز، زهره و جراحی، سالانه ۲۲ میلیارد مترمکعب آب وارد دشت خوزستان می‌کنند. نانی‌ای هزار مترمکعب، مهار آب در خوزستان استراتژیک است. هم برای کشاورزی در یکی از مستعدترین دشت‌های جهان هم برای جلوگیری از خروج آب از ایران. پس از پایان جنگ ایران و عراق بود که دولت «سازندگی» دولت «سدساز» لقب گرفت. شرکت «هارزا» برای نخستین‌بار پیشنهاد ساخت «سد گشوند» را روی رودخانه کارون ارائه کرد. نخستین عملیات اجرایی پروژه اما در اردیبهشت‌ماه سال ۷۶ با حفر حوض‌های انحراف سد آغاز شد. سد گشوند آخرین سد روی رودخانه کارون است. قبل از گشوند یازده سد روی کارون ساخته می‌شود. از این تعداد تاکنون چهار سد به بهره‌برداری رسیده است. بعد از سد گشوند آب کارون برای همیشه رها می‌شود.

۳ سال تاخیر روزی ۲میلیارد تومان عدم‌التفع
سه سال تاخیر روزی دو میلیارد تومان ضرر «طبق برنامه، سد گشوند باید سال ۸۷ آبگیری می‌شد. اما بحران مالی آبگیری را با تاخیر سه ساله مواجه کرده است» معاون مجری پروژه ساخت سد و نیروگاه گشوند با صراحت این جملات را می‌گوید و می‌افزاید: «هر روز تاخیر در افتتاح پروژه حدود دو میلیارد تومان برای کشور عدم‌التفع دارد.» اگر این سد تا نیروگاه‌هایش پایان شهریور جاری هم افتتاح می‌شد با احتساب ۷۳۰ روز تاخیر ۸۸ و ۸۹ و ۱۸۰ روز نیمه اول سال ۹۰ بیش از ۱۸۰۰ میلیارد تومان عدم‌التفع پروژه بوده است. برخی کارشناسان معتقدند به دلیل خشکسالی، نیروگاه این سد تا پایان اسمال هم به بهره‌برداری نخواهد رسید: «روزی یک میلیارد تومان به خاطر تاخیر در فروش برق عدم‌التفع داریم و بین ۹۰۰ میلیون تا یک میلیارد تومان هم به خاطر آب شرب و کشاورزی که مترممعی نهد و هزار تومان است.» این را معنای‌فر می‌گوید اما نمی‌گوید که این پول از کف رفته را چه کسی جبران خواهد کرد. احمدی‌نژاد دو روز پیش در اردبیل از پروژه‌های سدسازی انتقاد کرد: «بیش از ۵۰ سال است در این کشور سدسازی و انتقال آب از حوض‌ای به حوزه دیگر اجرایی شده به طوری که بسیاری از منابع طبیعی به هم خورده است. در حالی که با یکسوم این

اقتصاد

تاخیر سه ساله در بهره‌برداری موجب شد

زیان ۱۸۰۰ میلیارد تومانی در سد و نیروگاه گشوند

رضا زندگی

اعتبارات که در این مدت هزینه شده است می‌توانستیم سه برابر وضعیت فعلی کشت کرده و تولید داشته باشیم»
تاکنون ۱۵۰۰ میلیارد تومان هزینه شده است
معاون مجری پروژه ساخت «سد و نیروگاه گشوند» میزان هزینه‌های این پروژه را تاکنون ۱۵۰۰ میلیارد تومان اعلام کرد: حدود ۲۰۰ میلیارد تومان به پیمانکاران بدهی داریم و به نظر می‌رسد حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیارد تومان دیگر هم لازم داشته باشیم تا فاز یک نیروگاه به بهره‌برداری برسد» وی راهاندازی فاز ۲ نیروگاه برق آبی گشوند را هم منوط به تامین منابع دویست تا سیصد میلیارد تومانی می‌داند. هر فاز نیروگاه برق آبی گشوند، هزار مگاوات برق تولید می‌کند. یعنی معادل نیروگاه‌اتی بوشهر. اگر آمار ارایه شده از سوی معنای‌فر را ملاک قرار دهیم چنانچه پروژه گشوند در سال ۸۷ و مطابق برنامه به بهره‌برداری رسیده بود تاکنون هزینه‌های خود را تسویه کرده بود. به دلیل عدم تامین نقدینگی‌ها، در دو مقطع کار را تعطیل کردیم» تحلیل اطلاعات ارائه شده از سوی معنای‌فر همه چیز را شفاف می‌کند.

«گشوند» دو بار سر زبان‌ها افتاد. یکی وقتی پیکر «قیصر» شعر ایران را در دادگاهش دفن کردند و دوم هنگامی‌که تصویر توده‌های نمک «سد» را روی اینترنت قرار دادند. به تازگی نگرانی‌ها جدی شد. شوری آب پشت «سد» هم می‌توانست سرمایه‌گذاری عظیم سد گشوند را به باد دهد و هم زمین‌های کشاورزی پشت سد را با خطر نابودی مواجه کند. این اما همه ماجرا نبود. خبر‌ها چنان مخابه می‌شد که گویی حرف‌های بزرگ در سازه سد ایجاد شده است. در بازدید از «سد گشوند» سخنان معاون و مجری پروژه صریح و شفاف بود: «طلاعاتی که در رابطه با سد گفته‌اند کذب است. سازه سد کوچک‌ترین مشکلی ندارد. از لحاظ فنی، دو درصد نشست در سد خاکی مجاز است. چون وقتی خاک‌ریزی می‌کنیم، آب به صورت کامل از داخل یزدانه‌ها تخلیه نمی‌شود.» وی ا اعلام اینکه تا ارتفاع ۱۸۲ متر در سد خاک‌ریزی شده است، می‌گوید: «در بدنه سد ۱۲۰۰ ابزار دقیق نصب شده است که هر گه‌نگو نشست، لغزش و فشار بر سد را نشان می‌دهد.» معنای‌فر نشست خاک سد را تا حدود سه متر طبیعی می‌داند: «این نشست تا الان حدود یک متر بوده است.»

۳۳دبیر از آزمایشگاه تا گشوند
سازه سد گشوند که بلندترین سد خاکی در حال اجرای کشور است مشکلی ندارد. همه ماجرا مخزن آبی این سد است که بزرگ‌ترین مخزن آبی کشور پس از سد کرخه است. آن هم از زمانی شروع شد که لایه‌های نمک در کوه‌های کنلر مخزن آب خوندنمایی کرد: «در سه حالت آب کارون پشت سد گشوند شور می‌شود یا نمک‌های موجود در سازند گچساران مستقیما با آب تماس داشته باشد یا در لایه‌های نمک لغزش ایجاد شود یا اینکه گودال‌های نمک کوه دریاچه

مدیریت مخزن می‌توانیم مساله نمک را حل کنیم. اگر بتوانیم مساله حل شدن نمک در آب را ۲-۳ سال به تاخیر بیندازیم مشکلی نخواهیم داشت.»
تاخیر تاچ سد گشوند ۲۴۶
تراز، خاک‌دستر آبگیری مخزن ۲۳۶ است. حداقل تراز آب برای بهره‌برداری از نیروگاه ۱۸۵ است. توده‌های نمک در تراز ۱۱۰ تا ۱۵۰ است. حجم مخزن سد گشوند پنج‌میلیارد مترمکعب است و قرار است سالانه ۱۴ میلیارد مترمکعب آب تخلیه کند. بنابراین کارشناسان معتقدند با آبگیری کامل سد، می‌تواند آب شیرین و زلال را از تراز بالایی تخلیه کنند. بنابراین نمک خود به خود نتفشین خواهد شد: «ما مشاوران بین‌المللی آوردیم. قرار شد به‌دلیل افزایش ضریب اطمینان کار، تکنیکی انجام دهیم. بنابراین پروژه «پتوی رسی» روی توده‌های نمک را اجرا کردیم و با مدیریت مخزن مشکلی در رابطه با شوری آب نخواهیم داشت.» معاون مجری طرح با بیان این مطلب می‌افزاید: «در حال حاضر کیفیت آب پشت سد ۲۰ درصد مطلوب‌تر شده است و آمیدواریم تا ۴-۵سال آینده با توجه به تمهیداتی که اجرا کرده‌ایم میزان شوری آب رودخانه افزایش پیدا نکند.» پیمانکار بدنه سد و تونل آببر و سرریز، شرکت سیاسه و پیمانکار پروژه فاز یک و دو نیروگاه گشوند و شرکت‌های فراب، نیرخ و سایر هستند.

مدیر اسبق آبی کشور: بر شوری سوزاند
ماجرای احتمال شوری آب «سد گشوند» دساتنی نیست که بتوان به سادگی از کنار آن گذشت. اما دقت در منابع مردم نباید باعث زیرپا گذاشتن همه جوانب سرمایه‌گذاری عظیمی شود که از منابع همین مردم تامین شده است. آن هم با پشتوانه کار چندین ساله در دو دولت متفاوت. یکی از مدیران اسبق آبی کشور در گفت‌وگو با شرق درباره احتمال شوری آب کارون در محل سد گشوند می‌گوید: «قطر شخصی من این است که متخصصان پروژه بر پدیده بروز توده‌های نمک در سد گشوند سوار هستند.» وی معتقد است با مدیریت مخزن می‌توان آب مناسبی از سد گرفت: «بیش از یکصد دکتر و مهندس داخلی و مشاوران خارجی در جریان موضوع قرار گرفته‌اند. تاکنون یک نفر هم نگفته است که شوری و نمک در سد گشوند قابل مهار نیست» وی که مایل نیست نامش ذکر شود مساله مدیریت مخزن را مساله‌ای مهم می‌داند: «۱۰ میلیارد مترمکعب آب از کشور خارج شده و ۲۰ تا ۴۰ میلیارد هم وارد خلیج فارس می‌شود» وی خواهان تدبیر درست برای مهار آب‌های کشور و توجه به شیرین‌سازی آب است: «عروستان به اندازه کل کرخه یعنی ۱۷۰ مترمکعب بر ثانیه آب شیرین می‌کند» و به عقیده کارشناسان مشکل جدی برای شوری آب گشوند به‌وجود نخواهد آمد به شرط آنکه مدیریت درست مخازن اعمال شود. مدیریت درست این روزها گاهی حلقه مفقوده است.

از پولدوز تا...

معاون مجری پروژه سد و نیروگاه گشوند معتقد است تا چند روز دیگر عملیات خاک‌ریزی سد تمام می‌شود و تا دو ماه آینده مردم دوم آبگیری گشوند آغاز خواهد شد. او می‌گوید فاز یک نیروگاه ۹۴ درصد پیش‌رفت داشته است و امیدوار است آبان‌ماه بهره‌برداری از نیروگاه آغاز شود. یک کارشناس دیگر در گفت‌وگو با شرق اما معتقد است نیروگاه به‌طور کامل سال آینده افتتاح خواهد شد. چون وضعیت بارش‌ها مناسب نبوده است. معنای‌فر در میان صحبت‌هایش توضیحات ماجرای شوری آب را این‌ها هم بجرانی دیده محیط‌زیست در کم و کیف تمام فعالیت‌های سد گشوند قرار دارد. ما یک مناقسه برگزار کردیم. محیط‌زیست زنجان هم برنده نظارت بر فعالیت‌های ما شد. از ابتدا تاکنون هم ۲۴- ۲۳ گزارش داده‌اند.» در این گزارش‌ها هیچ نشانه‌ای برای توقف کار سد قبل از آبگیری مشاهده نمی‌شود. اگر سازمان محیط‌زیست ماجرای شوری آب را این‌ها هم بجرانی دیده بود سوال این است که چرا اجازه ادامه کار را صادر کرده است. «یکسری اخبار از سر نانی یا مغرضانه بحث نشست در سد و نمک را بزرگ کردند» این را معنای‌فر می‌گوید و ادامه می‌دهد: «از سال ۸۲ که مطالعات ساخت سد شروع شد بحث وجود نمک مطرح بود اما همواره معتمدیم که با

نبض بازار سکه تند شد
شروق: بازار طلا و سکه هفته جدید را باز هم با رشد قیمت‌ها آغاز کرد و نرخ فروش سکه دوباره به آن‌سوی مرز ۶۰۰ هزار تومان بازگشت تا احتمال ارزانی‌دامنه‌دار دست‌کم فعلا منتفی شود. این در حالی است که پیش‌بینی‌ها از وضعیت جهانی، حکایت از آن دارد که روند حرکت ارزش هر اونس طلا به احتمال زیاد رو به نزول خواهد بود. افزایش ارزش دلار به دلیل وخیم‌تر شدن وضعیت منطقه یورو و به دنبال آن تعهد بانک‌های بزرگ اروپایی برای کمک به حل بحران بدهی یونان عوامل اصلی افت شدید قیمت طلا در این هفته عنوان شده است. در همین راستا پایگاه اینترنتی کیتکو به نقل از کارشناسان پیش‌بینی کرده‌است، قیمت جهانی طلا هفته‌آتی نیز روندی کاهشی داشته باشد. ۲۸ کارناسان اقتصادی به پرسش کیتکو پاسخ دادند که از این تعداد ۱۹نفر پیش‌بینی کردند قیمت‌ها بالا برود، در حالی که ۵ نفر یعنی اکثریت آنها روندی کاهشی را در قیمت طلا پیش‌بینی کردند. چهار کارنسان دیگر بر این عقیده‌اند که قیمت طلا در هفته آتی تغییر چندانی نخواهد کرد اما آن گروه از کارشناسان که قایل به کاهش قیمت طلا هستند به افزایش ارزش دلار و رشد عرضه استناد می‌کنند در عین حال برخی کارشناسان معتقدند هر از چندگاهی راحل‌هایی برای بحران بدهی منطقه یورو ارایه می‌شوند که اثر موقت دارند و باعث کاهش مقطعی قیمت طلا می‌شوند. اما بحران بدهی یورو بسیار عمیق است، بنابراین چشم‌انداز قیمت طلا در بلندمدت افزایشی است.

طلا و سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۶۲۵۰۰۰	-
بهار آزادی طرح جدید	۶۱۱۰۰۰	+۷۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۲۹۰۰۰۰	+۱۰۰۰۰
ربع سکه بهار آزادی	۱۴۹۰۰۰	-
هرمقتال طلای ۱۸ عیار	۲۵۶۷۰۰	-
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۵۵۷۰۰	+۷۰

نیست یا مخالفان پروپاقرصی در صف اول مقاومت ایستاده‌اند. چون دود این افزایش و کاهش فقط خریداران و فروشندگان بازار را از آن نمی‌دهد بلکه با کمی فاصله به چشم تولیدکنندگان و صادرکنندگان هم می‌رود.

حساب طلا
قیمت طلا، اختلاس طلایی
علی فتاحی*
■ بانک صادرات ایران، در سال جاری، با افتتاح حساب پس‌انداز طلا برای سپرده‌گذاران، در ظاهر تقاضا برای خرید طلا و سکه به‌سار آزادی را در بازار کاهش داده است، زیرا، با این نوع حساب پس‌انداز، سپرده‌گذاران مطمئن خواهند بود که ارزش پول آنها هم‌زمان با افزایش قیمت طلا و سکه کاهش نمی‌یابد و قدرت خرید آنها معادل قیمت طلا افزایش می‌پذیرد. در ابتدا، این اقدام ظاهرا مثبت ارزیابی می‌شود، زیرا از هجوم مردم به طلاروشی‌ها می‌کاهد و موجب تعادل قیمت طلا بنا بر عرضه و تقاضا در بازار می‌شود، ولی با امنیتی که طلای خریداری شده از بانک، برای سپرده‌گذار فراهم می‌کند هجوم به بانک برای این نوع سپرده‌گذاری افزایش می‌یابد و عملا نتیجه معکوس در بازار طلا و سکه می‌گذارد و تقاضاهای کلان برای خرید طلا از سوی بانک ایجاد می‌کند. اما، کاش، موضوع فقط همین بود، چراکه تحلیل عملکرد بانک صادرات را این مقطع زمانی که اختلاسی عظیم در آن بانک اتفاق افتاده و قطعا باز با افزایش مالی عددبدهی در آینده روبه‌رو خواهد کرد، جای تعمق و موشکافی دارد چرا که بانک ناچار بوده است هم‌زمان با افزایش سرس‌آروم قیمت طلا طی چند ماه گذشته، سپرده‌های طلا را با طلای واقعی جایگزین کند تا بتواند پاسخگوی افزایش حیرت‌انگیز قیمت طلا در شش ماه گذشته باشد. چون هیچ‌گونه سرمایه‌گذاری در شرایط فعلی نمی‌تواند سود حاصل از افزایش قیمت طلا را پوشش دهد. اما نکته در همین جا است که آیا بانک صادرات با مجوز خرید طلا و تحت پوشش حساب طلا به همان میزان تقاضای سپرده‌گذاری برای حساب طلا از بازار یا مجاری خاص، خلا خریداری کرده یا بیشتر و اصولا آیا از منابع خود در این بازار با خرید طلای بیشتر، مداخله سوداگرانه داشته است؟ به‌نظر می‌رسد بانک صادرات ایران با تمسک به حساب طلا مالیاتی هفتگ از بازار، طلا خریداری کرده تا با سود حاصل از افزایش قیمت آن مشکلات پدید آمده را مدیریت و حل‌وفصل کند. البته می‌دانیم که تنها نقدینگی‌های کلان بانکی می‌تواند طلا را کالا و ارز و طلا را دچار نوسانات غیراقتصادی کند یعنی همچنان که روزگاری نه چندان دور قیمت مسکن را چند برابر کرد، قیمت طلا را نیز چند برابر کند.

«نویسنده کتاب تجربه سرمایه‌داری دولتی در ایران و فعال اقتصادی در بخش تولید

ادامه از صفحه اول

ای کاش پاسخگو بودیم

بدون شک حق با او بود. پاسخگویی را باید از نهاد منتها نه آن پاسخگی که جواب پرسش‌های اهالی اقتصاد نیست. گاهی اوقات ما می‌توانیم سخن بگوییم و اقتدر برای همین چند دانگ باقی‌مانده اقتصاد ایرانی پاسخ‌های الوان ارائه دهیم که از سر تا تهی‌های همه خبرگزاری‌ها و رسانه‌ها پر باشند از واژه‌های مسا، ولی آیا همه این سخن‌ها و حرف‌ها و حدیث‌ها می‌توانند به اندازه یک نفس جواب پرسش‌های جماعت اقتصادی باشند؟ باید به این پرسش اندیشه کرد. سه‌هزارمیلیاردتومان اختلاس شده است؛ سه‌هزارمیلیاردتومانی که می‌توانست برای بزرگ از روی دوش رویای توسعه ایرانی برآرد. چند سال می‌شود که هیاهوی در آمده‌ای نفتی بازارهای ایرانی را نمک‌گیر واردات کرده‌اند. چینی‌ها برای بازارهای ما کلاه از سر برمی‌دارند. اینجا می‌دگاه مدارات آنها و جولانگاه مصرف‌گرایی وارداتی شده است. صنعت‌گران به عنوان نماد اقتصاد مولد در این چند سالی که واردات، سالار اقتصاد ما بوده است، بارها تحت حمله گریست را هم تجربه کرده‌اند. آنها نفت را سیاه می‌بینند و نفرتش می‌کنند که نعمت است و ما آن را نفمت کرده‌ایم. آیا تا به حال پای درد گفته‌های یک انسان صنعتی یا تولیدکننده نشست‌اید؟ لطفاً به این جملات سیاه‌نمایی نگویید، واقعیت‌ها را باید گفت تا درد آنها مجال از نو ایستادن را نتوانند کنند. سه‌هزارمیلیاردتومانی می‌توانست تولید ما را از گردونه خطر خارج کند. در اقتصاد مولد را امیدوی سه‌هزارمیلیاردتومانی هدیه دهد. تخمین دولتی‌ها برای هر طرح صنعتی زودبازده دو میلیاردتومان بود. به عبارتی با دویلمیاردتومان می‌شود یک بنگاه صنعتی بابر کرد و در واقع با سه‌هزارمیلیاردتومان می‌شد یک‌هزارو ۵۰ واحد صنعتی را کلید زد که سال‌ها مولد از سر و کول آن بالا برود. اما این روزها آنقدر اقتصاد ما در سیاست معتمدند می‌زند که یا به یاد نمی‌آوریم چرا دم اختلاس آغوش روی اقتصاد ایران باز کرده است یا ترجیح می‌دهیم که ریشه‌های این اختلاس را نادیده بگیریم و سر در همان تعارفات و دل‌مشغولی‌های سیاسی فرو ببریم. شما گمان ببرید که اختلاس سه‌هزارمیلیاردتومانی اگر در هر یک از دولتهایی که در سال‌های قبل سکان هدایت توسعه را در اختیار داشتند رخ می‌داد، آنها را در گرداب چه اتفاقاتی قرار می‌داد؟ چنین پیش‌فرضی می‌تواند بهترین نشانه برای سیاست‌زدگی اقتصاد ما باشد. برای همین تو ناخودگاه حق را به حسین عظیمی و همه اقتصاددان‌هایی می‌دهی که ملاک اندیشه آنها برای تنسوی «حکمرانی خود» پاسخگویی بود. اما اگر محکی برای پاسخگویی داشتیم یا اگر پاسخگویی امکانی یکسان و یکتا برای همه برنامه‌ریزان اقتصادی بود؛ (امکنی ششیبه یک قانون که نمی‌شود به بازی‌اش گرفت)، اکنون داغ سه‌هزارمیلیاردتومان پیشانی اقتصاد را سیاه نمی‌کرد. آیا این‌گونه نیست؟